

การพัฒนาทักษะการฟังการพูดภาษาจีน
ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนห้องเรียนกลับด้าน
ผ่าน Zoom Meeting
The Development of Chinese Listening and
Speaking Skills by Using Flipped Classroom
through Zoom Meeting

ยุพดี ทวลอารมณ (Yupadee Huanarom)¹

อัจฉริยา ดามัน (Atchariya Daman)²

Received: February 23, 2022

Revised: March 18, 2022

Accepted: April 20, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนแบบห้องเรียนกลับด้านผ่านโปรแกรมประชุมออนไลน์ Zoom meeting ด้วยสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (E1/E2) 2) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบห้องเรียนกลับด้าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) สื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์บทเรียนเรื่องการสมัครงานผ่านโปรแกรมประชุมออนไลน์ Zoom Meeting 2) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสอนในรูปแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของเอกชนในเขตภาคกลาง จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า สื่อการสอนออนไลน์ช่วยส่งเสริมการฝึกปฏิบัติทักษะ

^{1,2} กลุ่มวิชาภาษาจีน สำนักการศึกษาทั่วไป สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

Chinese Subject, Office of General Education, Panyapiwat Institute of Management

การฟังและการพูดภาษาจีน โดยค่าประสิทธิภาพของสื่อการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ 84/93 และหลังจากผ่านการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านพบว่า มีผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมากกว่าร้อยละ 80 อยู่ในระดับดีมาก และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.81 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39

คำสำคัญ: ห้องเรียนกลับด้าน, ห้องเรียนออนไลน์, ภาษาจีน, ทักษะการฟัง-พูดภาษาจีน

Abstract

The purposes of this study were to 1) develop flipped classroom learning activities with effective electronic teaching materials according to (E1/E2) criteria; and 2) assess the learner's satisfaction with classroom activities using the flipped classroom model. The data were collected from 1) the online lessons on job application through Zoom Meetings, and 2) an evaluation of student satisfaction on teaching using the flipped classroom. The sampling group for the study included 40 second-year students from a private university in the central region. The results of this study showed that online teaching materials can encourage Chinese listening and speaking practice. The efficiency values of the teaching media scores were effective according to the criterion of 84/93, which was in accordance with the hypothesis. In addition, it was found that over 80% of students passed the assessment criteria, which was rated as excellent. Finally, the students were satisfied with the flipped classroom learning activities at a very high level, of which the average was 4.81 (SD=0.39).

Keywords: Flipped Classroom, Online Classes, Chinese Language, Chinese Listening and Speaking

บทนำ

ห้องเรียนออนไลน์คงไม่ใช่ประเด็นใหม่ของการศึกษาในประเทศไทยอีกต่อไป เมื่อการศึกษาทุกระดับต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนอย่างทันทีเมื่อได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ผู้สอนจึงต้องจัดหาเครื่องมือและช่องทางเพื่อดำเนินการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยผู้เรียนต้องเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ที่มี อาทิ อุปกรณ์สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต หรือคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล การสอนได้เปลี่ยนรูปแบบจากในสถานที่ตั้ง (on-site) เป็นการสอนผ่านออนไลน์ (online) จึงทำให้ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนระหว่างผู้สอนและผู้เรียนนั้นถูกแทนที่ด้วยกิจกรรมผ่านเครือข่ายออนไลน์ ซึ่งการจัดกิจกรรมบนห้องเรียนออนไลน์พบว่ามีข้อจำกัดอยู่หลายประการและข้อจำกัดนั้นก็เปลี่ยนแปลงตามลักษณะรายวิชา ผู้สอนจึงต้องมีเครื่องมือและทักษะในการจัดการห้องเรียนมากกว่าการสอนในห้องเรียนปกติ กล่าวคือ โปรแกรมที่ใช้สอน สื่อการสอนประเภทอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนแบบฝึกหัดก็ได้รับการเปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิง เมื่อผู้เรียนเข้าสู่ห้องเรียนออนไลน์ผู้เรียนจำเป็นต้องพึ่งพาสื่อการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่เอกสารประกอบการเรียน แบบฝึกหัด ตลอดจนการส่งงานในรายวิชา โดยมีผู้สอนคอยอำนวยความสะดวกและเป็นที่ปรึกษาให้การสนับสนุนและจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม

ปัจจุบัน มีเครื่องมือสำหรับจัดการห้องเรียนให้ผู้สอนได้เลือกใช้หลากหลายชนิด เช่น Google Classroom application ระบบ Moodle e-Learning เป็นต้น การประยุกต์ใช้โปรแกรมประชุมออนไลน์ เช่น Microsoft Teams, Zoom Meeting และ Google Meet มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบออนไลน์สำหรับดำเนินกิจกรรมในห้องเรียนที่ต้องการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนและผู้สอนแบบอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน (real time) สื่อสารผ่านระบบเสียงและวิดีโอ เครื่องมือที่กล่าวถึงจึงเข้ามามีส่วนช่วยขับเคลื่อนให้กิจกรรมการเรียนการสอนสามารถดำเนินต่อไปได้ แต่ทั้งนี้กิจกรรมที่ได้ดำเนินบนเครือข่ายออนไลน์อาจมีโอกาสมพบกับปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้ใช้งานไม่สามารถควบคุมได้ เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ตจากผู้สอนหรือผู้เรียนติดขัดบางประการ ทำให้การสื่อสารไม่ต่อเนื่องหรือกระทบต่อคุณภาพของเสียงและวิดีโอในการประชุมหรือการสอน จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้าน (flipped classroom)

มาประยุกต์ใช้และแก้ปัญหาการเรียนออนไลน์ในปัจจุบัน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากที่สุด ผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการฟัง-การพูดภาษาจีนแบบห้องเรียนกลับด้านด้วยสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ผ่านโปรแกรมประชุม Zoom meeting และเพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อผ่านห้องเรียนกลับด้าน ผลวิจัยที่ได้ทำให้เกิดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนให้ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของผู้เรียนให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังตามแผนการสอนมากที่สุด

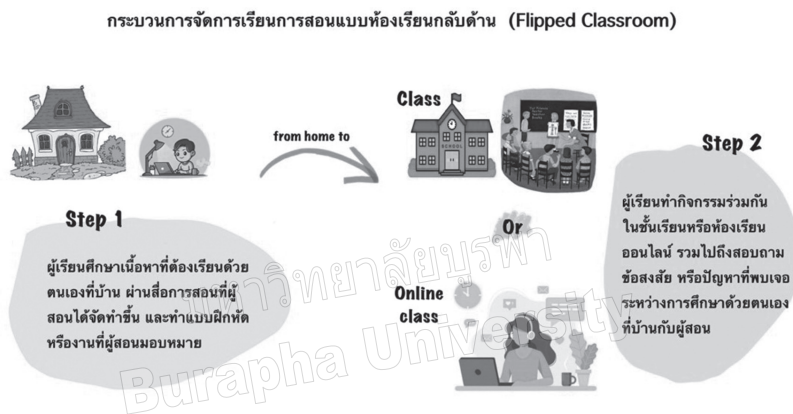
การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเรื่องห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)

ความหมายของห้องเรียนกลับด้าน (flipped classroom) เป็นการสอนลักษณะหนึ่งที่คุณสอนนอกแบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ ทบทวนเนื้อหา และค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนด้วยตนเอง โดยผู้เรียนจะเข้าถึงแหล่งข้อมูลจากการจัดเตรียมของผู้สอน จากการสืบค้นผลงานทางวิชาการพบว่า จุดเริ่มต้นของการสอนรูปแบบห้องเรียนกลับด้านเกิดขึ้นจาก ผู้สอนต้องการแก้ปัญหาการจัดการในห้องเรียนต่อกิจกรรมที่ไม่สามารถดำเนินการสอนได้จากหลาย ๆ ปัจจัย (Bergmann & Sams, 2012) เช่น ปัจจัยจากผู้สอนที่ไม่สามารถเข้าสอนได้ เนื้อหาในรายวิชาไม่สามารถดำเนินการสอนให้จบภายในครั้งเดียวเนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา หรือแม้กระทั่งผู้สอนจะต้องทำการสอนในเนื้อหาเดิมกับผู้เรียนที่ต่างห้องเรียน ขณะเดียวกันปัจจัยจากผู้เรียน เช่น ผู้เรียนที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้ ผู้เรียนที่มีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ช้าจากปัจจัยเหล่านี้แนวคิดของห้องเรียนกลับด้านจึงถูกนำมาปรับใช้กับห้องเรียนหลากหลายวิชา โดยที่ผู้สอนได้เปลี่ยนบทบาทของตนเองจากเดิมที่ต้องรับผิดชอบบรรยายเนื้อหาในห้องเรียนเป็นสำคัญ จึงเปลี่ยนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมในห้องเรียนแทน ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (ดังภาพ 1)

ภาพ 1

กระบวนการจัดห้องเรียนกลับด้านจากแนวคิดของ Bergmann and Sams ในปี ค.ศ. 2012

หมายเหตุ. โดย อัจฉริยา ตามัน, ออกแบบเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2564

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอนรูปแบบห้องเรียนกลับด้าน สามารถสรุปได้ ดังนี้

ปรีชา สามัคคี และปัญญา เลิศไกร (2557) สรุปว่า การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน หรือ flipped classroom นั้นในขั้นแรก คือ ครูผู้สอนนำสื่อการเรียนรู้ที่มี มอบหมายให้นักเรียนไปเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้าน หลังจากนั้นจะกลับมาทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนจริง เพื่อพัฒนาความรู้ที่เรียนมาของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปัญญา เลิศไกร และลัญจกร นิลกาญจน์ (2559) กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนแบบผู้เรียนศึกษาเนื้อหาด้วยตนเองนั้น มีส่วนช่วยในการแก้ปัญหาผู้เรียนฟังฟังครูผู้สอนมากเกินไป ซึ่งมักพบได้ในห้องเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบปกติ ในทางกลับกัน รูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน หรือ flipped classroom จะเน้นให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหลัก เปลี่ยนบทบาทผู้เรียนจากเป็นฝ่ายที่รับความรู้อย่างเดียว เป็นผู้ที่สามารถศึกษาค้นคว้า

และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้และต่อยอดได้จริงในชั้นเรียนจริง

อิสรา โต๊ะอีโกบ, ปรีชา สามัคคี และกฤตพร แซ่เง่ สายจันทร์ (2560) กล่าวว่า แนวทางการเรียนการสอนแบบ flipped classroom หรือห้องเรียนกลับด้านเป็นอีกหนึ่งรูปแบบของการเรียนการสอนที่ได้นำเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งเทคโนโลยีที่กล่าวถึงนี้จะทำหน้าที่หลักในการเป็นสื่อการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน สื่อการเรียนที่นำมาประยุกต์ใช้ในรูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน หรือ flipped classroom นั้นสามารถมีได้อย่างหลากหลาย เช่น วิดีโอสื่อบันทึกการสอน บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ หรือ เว็บไซต์ต่าง ๆ เป็นต้น

กวรรณ สืบสม และนพรัตน์ หมีพลัด (2560) กล่าวว่า จากที่ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไป รูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านหรือ flipped classroom จะสามารถช่วยพัฒนาให้การเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากผู้เรียนสามารถกำหนดแนวทางและวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ผ่านสื่อการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนกำหนด และครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ตอบคำถาม และคอยช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียน ทำให้ครูสามารถใกล้ชิดและทราบปัญหาที่นักเรียนพบเจอในการเรียนได้อย่างแท้จริง และส่งผลให้ปัญหาได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพและตรงจุดมากขึ้น

เบญจพร สุคนธร และสมพงษ์ จิตระดับ (2563) ระบุการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อการสอน นักเรียนสามารถย้อนดูคลิปวิดีโอได้อย่างไม่จำกัดจำนวนครั้ง ทั้งยังสามารถสร้างหรือกำหนดแนวทางการเรียนได้ด้วยตนเอง แนวทางการเรียนการสอนแบบนี้จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะด้านการเรียนรู้ด้วยตัวเองให้กับผู้เรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ต่างกันได้

แนวคิดห้องเรียนกลับด้านในการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ

จากงานวิจัยที่ได้ค้นคว้าและศึกษามานี้ ลำดับขั้นตอนของการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยส่วนใหญ่จะสามารถแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 คือ ขั้นตอนของการเรียนในห้องเรียนเพื่อตั้งประเด็นหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนสามารถไปค้นคว้าหรือศึกษาด้วยตนเอง ขั้นตอนที่ 2 คือ ขั้นตอนของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในขั้นตอนนี้ นักเรียนจะเข้าสู่ขั้นตอนของ

การเรียนรู้ด้วยตนเองที่บ้านโดยผ่านสื่อการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนได้มอบหมาย และ
ขั้นที่ 3 คือ ขั้นตอนของการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้ศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน ผ่านสื่อ
การเรียนการสอนที่ครูผู้สอนได้มอบให้ในชั้นเรียนจริง (Zeng, 2012)

Caixia and Guangran (2013) ได้แบ่งขั้นตอนของการเรียนการสอนแบบ
ห้องเรียนกลับด้านเป็น 3 ขั้นตอนเช่นเดียวกัน โดยแบ่งเป็น “ก่อนเรียน-ระหว่างเรียน
ในชั้นเรียน-หลังเรียน” ซึ่งในขั้นตอนของกิจกรรมหลังเรียนนั้น ได้กำหนดให้เป็นขั้นตอน
ของครูผู้สอนได้ทำหน้าที่ในการรวบรวมผลงานของผู้เรียน หลังจากนั้นทำการประเมิน
และให้ความรู้เพิ่มเติม ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ในลำดับขั้นตอนการเรียนการสอนแบบ
ห้องเรียนกลับด้านนั้น ผู้สอนสามารถประยุกต์หรือปรับเปลี่ยนลำดับขั้นตอนการเรียนรู้
เพื่อให้เหมาะสมต่อผู้เรียนได้ เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

Yang, Yin, and Wang (2018) ได้ศึกษาผู้เรียนภาษาจีนระดับเบื้องต้น ชั้นปีที่ 1
จำนวน 2 ห้องเรียน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่ใช้
การบรรยายเป็นหลัก ส่วนกลุ่มควบคุมได้จัดการเรียนการสอนรูปแบบห้องเรียนกลับด้าน
โดยผู้เรียนที่เรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านจะได้เรียนรู้คำศัพท์ไวยากรณ์ผ่านสื่อการสอน
ประเภทวิดีโอที่มีเนื้อหาไม่เกิน 10 นาที และทำแบบฝึกหัดที่มอบหมายภายหลังรับชม
สื่อการสอนประเภทวิดีโอ สำหรับกิจกรรมในห้องเรียนผู้เรียนจะได้รับการฝึกปฏิบัติ
ทักษะการพูด และได้รับการแก้ไขการออกเสียงจากผู้สอน เมื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ
คะแนนสอบทักษะการพูดภาษาจีนของห้องเรียนที่จัดการกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบ
ห้องเรียนกลับด้านสูงกว่าห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ (ดังภาพ 2)

ภาพ 2

กระบวนการจัดกิจกรรมแบบห้องเรียนกลับด้านในการวิจัยของ Yang, Yin, and Wang ในปี ค.ศ. 2018

หมายเหตุ. โดย ยุพดี หวลอรมนต์, ออกแบบเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2564

แนวคิดห้องเรียนกลับด้านกับเทคโนโลยีเพื่อการสอนออนไลน์

สืบเนื่องจากการศึกษาที่ผ่านมาของวัชรพงษ์ หวันสมาน และชลลดา เลหาวิริยานนท์ (2559) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนผ่านห้องเรียนออนไลน์นั้น ในปัจจุบันมีหลากหลายแพลตฟอร์มให้สามารถเลือกใช้ เช่น Google Classroom, Microsoft Teams และ Zoom meeting เป็นต้น ซึ่งข้อดีของการเรียนการสอนผ่านห้องเรียนออนไลน์ก็มีปรากฏในงานวิจัย เช่น การเรียนการสอนที่ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนการสอนได้ง่ายยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถเรียนรู้หรือทบทวนได้แบบไม่จำกัดจำนวนครั้งผ่านวิดีโอบันทึกการสอนในแต่ละครั้ง นอกจากนี้ ผู้เรียนยังมีความรู้สึกผ่อนคลายมากขึ้นเมื่อเรียนผ่านห้องเรียนออนไลน์ เนื่องจากลดการเผชิญหน้าระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอิสระในการเสนอความคิดเห็นหรือถามคำถามในชั้นเรียน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนผ่านห้องเรียนออนไลน์มีส่วนช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

ดังที่กล่าวมาข้างต้น การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านหรือ flipped classroom นั้น นอกจากจะนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนแล้ว ยังช่วยพัฒนาการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังสามารถช่วยแก้ไขการเรียนการสอนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้อีกด้วย

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง ได้ดำเนินการในชั้นเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 และลงทะเบียนเรียนในรายวิชา CN60204 ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 4 ของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของเอกชนแห่งหนึ่ง ในเขตภาคกลาง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ช่วงระหว่างเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน 2564 จำนวน 40 คน ($n=40$) เป็นการเลือกแบบเจาะจง เพราะกลุ่มตัวอย่างจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในทักษะการฟัง-การพูดภาษาจีนก่อนจะออกไปฝึกปฏิบัติงานตามข้อกำหนดของหลักสูตรและในรายวิชานี้มีจุดประสงค์ดังกล่าว โดยรายละเอียดขั้นตอนการวิจัยดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์

- 1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน
- 1.2 วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ที่มีผลต่อการจัดเรียนการสอน
- 1.3 ประเมินความต้องการและความพร้อมในการเรียนของผู้เรียนผ่านแบบสำรวจออนไลน์

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นพัฒนาบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์

- 2.1 กำหนดเนื้อหาและกิจกรรมตามลำดับโดยอ้างอิงจากแผนการสอนบทเรียนบทที่ 3 เรื่องการสมัครงาน หัวข้อย่อย เรื่องการสัมภาษณ์งาน (ดังภาพ 3)
- 2.2 จัดทำเกณฑ์การประเมินทักษะการพูดผู้เรียนโดยใช้คะแนนรูปรีดและส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบจากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับแก้ไขก่อนนำมาใช้จริง (ดังตาราง 1)
- 2.3 สร้างเนื้อหา สื่อการสอนและนำขึ้นระบบ Moodle ของสถาบันการศึกษาเพื่อสร้างเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

ภาพ 3

ตัวอย่างการออกแบบสื่อการสอนบนเว็บไซต์

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นประเมินผล

3.1 นำบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ในรายวิชา CN60204 ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 4 เรื่องการสมัครงาน โดยใช้รูปแบบห้องเรียนกลับด้านไปทดสอบประสิทธิภาพกับกลุ่มผู้เรียนต่างสาขาวิชาจำนวน 40 คน และปรับปรุงจนถึงเกณฑ์จึงนำไปดำเนินกิจกรรมในชั้นเรียนออนไลน์กับกลุ่มตัวอย่างศึกษา

3.2 มอบหมายผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างศึกษาเนื้อหาก่อนเข้าเรียนด้วยตนเอง โดยผู้เรียนต้องจัดทำคลิปการพูดประโยคภาษาจีนแผนการสอนย่อเรื่อง “การสัมภาษณ์งาน” ส่งในเวลาที่กำหนด และฝึกสนทนาในชั่วโมงเรียนออนไลน์ ผู้เรียนจะฝึกการสนทนาตอบกลับจากคำถามที่สุ่มจากการจับฉลาก เพื่อที่ผู้สอนจะได้ประเมินความสามารถด้านทักษะการฟังและการพูดด้วยเกณฑ์คะแนนรูบริค (ดังตาราง 1)

3.3 ผู้เรียนเข้ารับการทดสอบการพูดภาษาจีนหลังจากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลองกับผู้สอนโดยมอบหมายให้พูดคนละ 5 ประโยค จากประโยคตัวอย่างที่ได้เรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านจำนวน 20 ประโยค ภายในเวลา 3-5 นาที ผ่านโปรแกรม Zoom meeting

3.4 ผู้สอนวิเคราะห์ผลจากการทดสอบทักษะการพูดรายบุคคล จากเกณฑ์คะแนนรูบริก (scoring rubrics) ชนิด analytic rubrics

3.5 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ผู้เรียนที่เข้ารับการทดสอบทักษะการพูดภาษาจีน โดยใช้เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดแบบคะแนนรูบริก (ดังตาราง 1) จากนั้นจึงได้บันทึกคะแนนด้วยโปรแกรม microsoft excel เมื่อทดสอบครบทุกคนแล้วจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) บรรยายลักษณะข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และ 2) ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติทดสอบค่าที่แบบ one sample t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการพูดภาษาจีนกับค่ากลาง (เกณฑ์มาตรฐานในการประเมิน)

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ แบบทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอน เกณฑ์ประเมินทักษะการพูดและแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ดังนี้

1. สื่อการสอนและการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อ

1.1 ขอบเขตเนื้อหาของสื่อการสอน

สื่อการสอน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้บทที่ 3 เรื่อง การสมัครงาน หัวข้อ การสัมภาษณ์งาน ออกแบบให้ผู้เรียนใช้งานผ่านเว็บไซต์ e-Learning ระบบ Moodle ของสถาบันการศึกษา (ระบบจัดการเรียนการสอนในระบบออนไลน์ สำหรับสร้างเนื้อหาและกิจกรรมในบทเรียน) โดยได้ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมและ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ค่าความสอดคล้องที่ 0.7 ซึ่งมีค่าความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ระหว่าง 0.67-1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) สื่อการสอนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการวิจัยครั้งนี้สามารถป้องกันการออกเสียงจากเสียงปัญญาประดิษฐ์ (AI) โครงสร้างเนื้อหาประกอบด้วยคำศัพท์ประจำบท จำนวน 20 คำ รูปประโยคสำคัญ จำนวน 6 ประโยค ประโยคที่พบบ่อยในการสมัครงานจำนวน

20 ประโยค แต่ละประโยคมีจำนวน 10-15 คำ โดยมีจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมหลังเรียนรู้ คือ ผู้เรียนสามารถสนทนาโต้ตอบในสถานการณ์จำลองการสัมภาษณ์งานด้วยภาษาจีนที่ถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ ยังมีแบบทดสอบชนิดอัตนัยผ่านการสัมภาษณ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

1.2 การทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอน

ก่อนนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอน (E1/E2) 80/80 ตามแนวคิดของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{สูตรที่ 1} \quad E1 = \frac{\Sigma(x)}{N} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad \frac{\bar{X}}{A} \times 100$$

เมื่อ

E1 = ประสิทธิภาพของกระบวนการ

ΣX = คะแนนรวมของแบบฝึกปฏิบัติกิจกรรมหรืองานที่ทำระหว่างเรียน
ทั้งที่เป็นกิจกรรมในห้องเรียนออนไลน์

A = คะแนนเต็มของแบบฝึกปฏิบัติทุกชิ้นรวมกัน

N = จำนวนผู้เรียน

$$\text{สูตรที่ 2} \quad E2 = \frac{\Sigma(F)}{B} \times 100 \quad \text{หรือ} \quad \frac{F}{B} \times 100$$

เมื่อ

E2 = ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ΣF = คะแนนรวมของผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียน

B = คะแนนเต็มของแบบฝึกปฏิบัติทุกชิ้นรวมกัน

N = จำนวนผู้เรียน

1.3 เกณฑ์การประเมินทักษะการพูด

เพื่อประเมินทักษะการพูดภาษาจีนของผู้เรียนจากความสามารถตามสภาพจริง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาจีนแบบคะแนนรูบริก (scoring rubrics) ประเภท analytic rubrics โดยใช้เกณฑ์นี้ประเมิน

การตอบคำถามทั้ง 5 ข้อ โดยกำหนดค่ากลางที่ผู้เรียนจะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละรายการประเมินที่ 3 คะแนน ขึ้นไป

ตาราง 1

เกณฑ์ประเมินทักษะการพูดของผู้เรียนแบบคะแนนรูบริค (scoring rubrics) ประเภท analytic rubrics

เกณฑ์ประเมิน/ ระดับคะแนน	5	4	3	2	1
การออกเสียง	ออกเสียงถูกต้องทั้งหมด	ออกเสียงผิดระหว่าง 1-3 คำ	ออกเสียงผิดระหว่าง 4-5 คำ	ออกเสียงผิดระหว่าง 6-8 คำ	ออกเสียงผิดรวมทั้งหมดมากกว่า 9 คำขึ้นไป
ความเหมาะสมการใช้ภาษา	เลือกใช้คำหรือรูปประโยคได้ถูกต้องเหมาะสมทั้งหมดตามสถานการณ์และบุคคล 5 ประโยค	เลือกใช้คำหรือรูปประโยคได้ถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์และบุคคล ได้อย่างน้อย 4 ประโยค	เลือกใช้คำหรือรูปประโยคได้ถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์และบุคคล อย่างน้อย 3 ประโยค	เลือกใช้คำหรือรูปประโยคได้ถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์และบุคคล อย่างน้อย 2 ประโยค	ไม่สามารถเลือกใช้คำหรือรูปประโยคได้ถูกต้องเหมาะสมตามสถานการณ์และบุคคล
ความคล่องแคล่ว	สามารถตอบโต้กับคู่สนทนาได้อย่างคล่องแคล่วและเป็นธรรมชาติ	สามารถตอบโต้กับคู่สนทนาได้อย่างคล่องแคล่ว แต่ไม่ค่อยเป็นธรรมชาติ พบการอ่านสคริปต์ระหว่างพูด	สามารถตอบโต้กับคู่สนทนาได้ แต่ติดขัด 1-3 จุด และตอบกลับคำถามด้วยคำตอบอย่างสั้น	สามารถตอบโต้กับคู่สนทนาได้ แต่ติดขัดมาก 4 จุด	ไม่สามารถโต้ตอบด้วยคำศัพท์และรูปประโยคตามหลักไวยากรณ์ได้

หมายเหตุ. โดย อัจฉริยา ตามัน, ออกแบบเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2564

2. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านห้องเรียนกลับด้าน ประกอบด้วยคำถาม 5 ประเด็น คือ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านเทคโนโลยี 3) ด้านความสะดวกในการเข้าถึงเนื้อหา 4) ด้านเทคนิคการสอน และ 5) ด้านความรู้ที่ได้รับหลังเรียน

ผลการวิจัย

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในรายวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 4 โดยผู้วิจัยได้ทดสอบประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ 80/80 ในบทเรียนเรื่อง การสัมภาษณ์งาน และได้นำเสนอผลการวิจัยไว้ในตารางที่ 2-4 ดังนี้

ตาราง 2

ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ใช้ในการเรียนการสอนรูปแบบห้องเรียนกลับด้าน

คะแนนเต็ม	\bar{X}	E_1	คะแนนเต็ม	\bar{F}	E_2	ประสิทธิภาพของสื่อ E_1/E_2
25	20.8	84	30	27.9	93	84/93

ตาราง 2 แสดงผลการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอนที่ใช้ในการเรียนการสอนรูปแบบห้องเรียนกลับด้านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยใช้แนวคิดการหาค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) พบว่า คะแนนจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนในแต่ละครั้งมีค่าเฉลี่ยด้านกระบวนการ (E_1 =process) ที่ 84 และคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนที่ผู้เรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 มีค่าเฉลี่ยผลลัพธ์ (E_2 =product) ที่ 93 จึงสอดคล้องและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนโดยรูปแบบห้องเรียนกลับด้านผ่านโปรแกรมประชุมออนไลน์ Zoom meeting เปรียบเทียบค่าเกณฑ์มาตรฐานกับค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนผ่านกิจกรรมแบบห้องเรียนกลับด้าน

ตาราง 3

แสดงประเภทของกิจกรรม จำนวน และร้อยละผู้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานกับค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนรู้ผ่านกิจกรรมแบบห้องเรียนกลับด้านจำแนกรายด้าน

ประเภทกิจกรรม	จำนวนผู้ผ่านเกณฑ์ (n=40)	ร้อยละผู้ผ่านเกณฑ์	\bar{X}
การออกเสียงภาษาจีน	38	95	3.76
ความเหมาะสมของการใช้ภาษา	39	97.5	4.22
ความคล่องแคล่ว	33	82.5	3.28
ผลรวม		91.66	3.72

หมายเหตุ. เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินการผ่านกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละด้าน ≥ 3 คะแนน

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะภาษาจีนหลังเรียนรู้ผ่านกิจกรรมแบบห้องเรียนกลับด้าน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน มีผู้ผ่านเกณฑ์ทุกประเภทกิจกรรม

ตาราง 4

แสดงการเปรียบเทียบค่าเกณฑ์มาตรฐานกับค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนรู้ผ่านกิจกรรมแบบห้องเรียนกลับด้าน

ประเภทกิจกรรม	(n=40)	\bar{X}	S.D.	t
การออกเสียงภาษาจีน	38	3.67	0.76	5.58*
ความเหมาะสมของการใช้ภาษา	39	4.22	0.86	8.98*
ความคล่องแคล่ว	33	3.28	2.50	1.98*

* $p < .05$

ตาราง 4 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะภาษาจีนของผู้เรียนเมื่อเรียนรู้ด้วยกิจกรรมแบบห้องเรียนกลับด้าน เมื่อจำแนกรายด้านพบคะแนนค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านดังนี้ 1) ด้านการออกเสียงภาษาจีนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 2) ด้านความเหมาะสมของการใช้ภาษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และ 3) ความคล่องแคล่วมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 เมื่อนำคะแนนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน (กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละด้าน ≥ 3 คะแนน) ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละด้านสูงกว่าค่าเกณฑ์มาตรฐาน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านห้องเรียนกลับด้าน ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตาราง 5

แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านห้องเรียนกลับด้าน

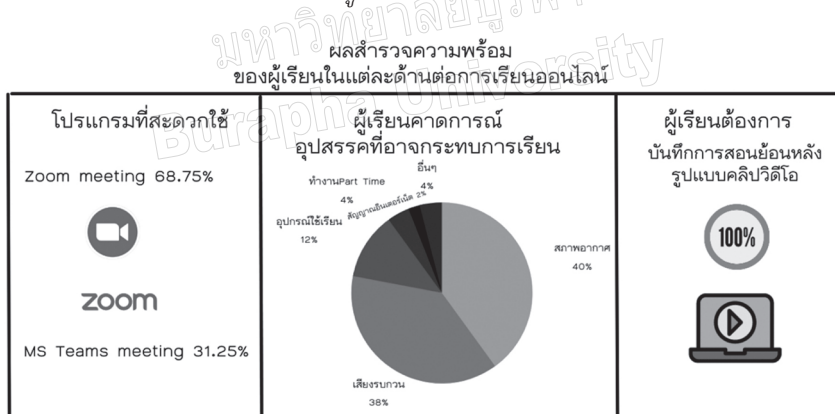
ข้อที่	ประเด็นความพึงพอใจต่อสื่อและแหล่งเรียนรู้ผ่านรูปแบบการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน	\bar{X} (n=39)	S.D.	แปลผล
ด้านเนื้อหา				
1	เนื้อหาที่สอนมีความน่าสนใจทันสมัยครอบคลุมตามแผนการสอน	4.82	0.38	มากที่สุด
2	เนื้อหาเข้าใจง่าย	4.82	0.38	มากที่สุด
ด้านเทคโนโลยี				
3	เทคโนโลยีและสื่อการสอนเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้	4.82	0.38	มากที่สุด
4	สื่อการสอนส่งเสริมทักษะที่สำคัญในการทำงานและการใช้ชีวิต	4.79	0.40	มากที่สุด
ด้านความสะดวกในการเข้าถึงเนื้อหา				
5	ความสะดวกในการเข้าถึงบทเรียน	4.84	0.36	มากที่สุด
6	เทคนิคการสอนหลากหลาย น่าสนใจ จูงใจให้อยากเรียนรู้และติดตาม	4.82	0.38	มากที่สุด
ด้านเทคนิคการสอน				
7	กิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ เกิดการเชื่อมโยงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	4.79	0.40	มากที่สุด
8	งานที่มอบหมายเหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้	4.79	0.46	มากที่สุด
9	การประเมินผลการเรียนหลากหลาย สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้	4.79	0.40	มากที่สุด
ด้านความรู้ที่ได้รับหลังเรียน				
10	ความรู้ที่ได้รับสามารถนำไปต่อยอดหรือประยุกต์ใช้ได้จริง	4.79	0.40	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในภาพรวม		4.81	0.39	มากที่สุด

หมายเหตุ. การแปลค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนมี 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด; ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก; ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง; ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย; ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตาราง 5 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อกิจกรรมแบบ ห้องเรียนกลับด้าน ผลการวิจัยพบว่า มีจำนวนผู้เข้าประเมินจำนวน 39 คนจากจำนวน ผู้เรียนทั้งหมด 40 คนคิดเป็นร้อยละ 97.5 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ระดับมากที่สุดในทุกข้อของการประเมินของสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้ ในรูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านตลอดภาคการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย ของความพึงพอใจในภาพรวมเท่ากับ 4.81 ซึ่งสอดคล้องกับแบบสำรวจที่ผู้วิจัยได้ ดำเนินการสอบถามก่อนเรียน (ดังภาพ 4)

ภาพ 4

แสดงผลการสำรวจความพร้อมของผู้เรียนในแต่ละด้านต่อการเรียนออนไลน์

หมายเหตุ. โดย ยุพดี หวลอาร์มณ, ออกแบบเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2564

ภาพ 4 แสดงผลสำรวจความพร้อมของผู้เรียนมีจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถาม 32 คน จากจำนวนผู้เรียนทั้งหมด 40 คน พบว่า ผู้เรียนมีความพร้อมในการใช้ โปรแกรมประชุมออนไลน์ของ Zoom meetin มากกว่า Microsoft Teams เนื่องจาก Zoom meeting สามารถใช้งานจากลิงก์ (link) ที่ผู้สอนกำหนดได้ทันที โดยไม่ต้องติดตั้งโปรแกรมเพื่อใช้งาน ขณะที่ Microsoft Teams จะกำหนดการลงชื่อ เข้าใช้โดยใช้อีเมลของสถาบันการศึกษา และความละเอียดของวิดีโอที่เริ่มต้นที่ 1080p อีกทั้งต้องใช้งานผ่านแอปพลิเคชันหรือโปรแกรมจึงจะมีการแสดงผลที่มีความเสถียร เหตุนี้จึงทำให้ผู้เรียนที่มีมือถือเข้าเรียนผ่าน Microsoft Teams ใช้ทรัพยากรภายใน

เครื่องค่อนข้างมาก หากเป็นอุปกรณ์ที่มีซอฟต์แวร์รุ่นเก่า อาจมีอุปสรรคในระหว่างใช้งาน สำหรับอุปสรรคที่ผู้เรียนคาดการณ์ว่าอาจกระทบการเรียนออนไลน์ของผู้เรียนมากที่สุด คือ สภาพอากาศ เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ และตลอดระยะเวลาของภาคเรียนที่จัดการเรียนการสอนอยู่ในช่วงฤดูฝนของประเทศไทย (เดือนสิงหาคม-เดือนพฤศจิกายน 2564) นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยรบกวนด้านสิ่งแวดล้อมร่วมด้วย เช่น เสียงดังรบกวนที่มาจากพื้นที่อาศัย เมื่อสำรวจในด้านวิธีแก้ปัญหาต่ออุปสรรคที่กระทบการเรียน ผู้เรียนส่วนมากร้อยละ 100 เลือกที่จะทบทวนเนื้อหาบทเรียนด้วยตนเองผ่านวิดีโอต้นบันทึกการสอนย้อนหลังที่ผู้สอนจัดเตรียมให้และขอสอบถามผู้สอนเมื่อมีคำถามและสงสัยในตัวบทเรียน

อภิปรายผล

1. จากการประยุกต์ใช้สื่อการสอนออนไลน์กับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ผลการเรียนและผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้เรียนยืนยันว่า สื่อการสอนออนไลน์ช่วยส่งเสริมการฝึกปฏิบัติทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนได้จริง หากสื่ออื่น ๆ ได้รับการพัฒนา มีกระบวนการทดสอบประสิทธิภาพให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชัยยงค์ พรมวงศ์ (2556) ที่กล่าวว่า สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยสร้างสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง และยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ Yang, Yin, and Wang (2018) ได้ศึกษาผู้เรียนภาษาจีนระดับเบื้องต้น ชั้นปีที่ 1 จำนวน 2 ห้องเรียน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่ใช้การบรรยายเป็นหลัก ส่วนกลุ่มควบคุมได้จัดการเรียนการสอนรูปแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยผู้เรียนที่เรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านจะได้เรียนรู้คำศัพท์ไวยากรณ์ผ่านสื่อการสอนประเภทวิดีโอที่มีเนื้อหาไม่เกิน 10 นาที และทำแบบฝึกหัดที่มอบหมายภายหลังรับชมสื่อการสอนประเภทวิดีโอ สำหรับกิจกรรมในห้องเรียนผู้เรียนจะได้รับการฝึกปฏิบัติทักษะการพูด และได้รับการแก้ไขการออกเสียงจากผู้สอน เมื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนสอบทักษะการพูดภาษาจีนของห้องเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบห้องเรียนกลับด้านสูงกว่าห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการใช้รูปแบบกิจกรรมห้องเรียนกลับด้านช่วยให้ผู้เรียน

สามารถสอบถาม พูดคุยผู้สอนได้มากขึ้นเมื่อมีปัญหาในการเรียนหลังจากที่ตนเองได้เรียนรู้แล้ว

2. อิศรา โต๊ะย็อบ, ปรีชา สามัคคี และกฤตพร แซ่เง่ สายจันทร์ (2560) กล่าวว่า เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน ซึ่งเทคโนโลยีเหล่านี้จะเป็นสื่อการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ดังนั้น การนำโปรแกรมประชุมออนไลน์ Zoom meeting มาปรับใช้ในการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน อ้างอิงจากผลสำรวจของผู้เรียนในชั้นเรียน และได้มติเป็นข้อตกลงร่วมกันในชั้นเรียน (ภาพ 4) การสนับสนุนเช่นนี้เป็นสิ่งที่ผู้สอนอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนด้านเทคโนโลยีในการจัดการชั้นเรียนออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรรณ สืบสม และนพรัตน์ หมีพลัด (2560) ที่กล่าวว่า ในรูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้บรรยาย เป็นผู้ที่คอยอำนวยความสะดวก ตอบคำถาม และแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียน

3. รูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งตรงกับความต้องการของผู้เรียนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 อย่างมาก ดังที่ปัญญา เลิศไกร และลัญจนิลาญจน์ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนรูปแบบห้องเรียนออนไลน์ด้วยรูปแบบห้องเรียนกลับด้านช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย (ภาพ 1) ซึ่งสามารถแก้ปัญหาระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถเข้าเรียนและทำกิจกรรมในห้องเรียนได้ตามปกติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบการสนทนาแบบอัตนัย ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการประเมินที่สามารถสะท้อนความเข้าใจของผู้เรียนต่อเนื้อหาในกระบวนการเรียนการสอน เป็นแบบวัดสะท้อนความสามารถด้านทักษะการฟังและการพูด กล่าวคือเมื่อผู้เรียนฟังได้เข้าใจจะสามารถวิเคราะห์เลือกใช้คำศัพท์และรูปประโยคที่เหมาะสมในการตอบกลับเพื่อให้ข้อมูลที่ต้องการ ดังข้อมูลในตาราง 1 เมื่อใช้ scoring rubrics ประเภท analytic rubrics ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่พิจารณาจากความสามารถหรือทักษะที่ผู้เรียนแสดงออกตามสภาพจริง จะช่วยสะท้อนความสามารถของผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของรัตนภรณ์ ทรงนภาวุฒิกุล (2560) ที่กล่าวว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างโปร่งใส จะช่วยพัฒนาทั้งจุดเด่นและจุดที่ผู้เรียนต้องปรับปรุง ทั้งนี้

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อรูปแบบการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดในทุกรายการประเมินของสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ ที่ได้ประยุกต์ใช้ในรูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านตลอดภาคการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจในภาพรวมเท่ากับ 4.81 เป็นความพึงพอใจระดับมากที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ข้อเสนอแนะด้านสื่อการสอน

สื่อการเรียนออนไลน์เป็นเครื่องมือหลักในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นสื่อการสอนที่ผู้สอนจะมอบหมายให้แก่ผู้เรียนนำไปศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง จะต้องเป็นสื่อการสอนที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก เลือกใช้สื่อที่มีความหลากหลาย น่าสนใจ เพื่อช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียน อีกทั้งเนื้อหาต้องเข้าใจง่าย จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะด้านการกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้

2.1 ผู้สอนจะต้องศึกษาความพร้อมของผู้เรียนรวมทั้งเงื่อนไขในการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน เมื่อทราบถึงข้อจำกัดของผู้เรียนในภาพรวมแล้ว ผู้สอนจะสามารถวางแผนหรือกำหนดแผนการจัดการเรียนการสอนและเลือกใช้รูปแบบการจัดการในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

2.2 เลือกใช้วิธีการจัดการที่หลากหลาย เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านอาจไม่ใช่วิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกคน เนื่องจากผู้เรียนบางส่วนต้องการคำปรึกษาจากผู้สอนหลังเรียน ดังนั้น ผู้สอนจึงควรอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน โดยให้ช่องทางในการติดต่อสอบถามข้อสงสัยหรือข้อโม่งการฝึกปฏิบัติเชิงทักษะแก่ผู้เรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

1. นักวิจัยอาจจะศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านในทักษะด้านอื่น ๆ เช่น การอ่านและการเขียนภาษาจีน
2. นักวิจัยอาจจะศึกษาวิธีการเรียนภาษาจีนด้วยตนเองของผู้เรียน เพื่อศึกษาแนวโน้มการเรียนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

รายการอ้างอิง

- กรวรรณ สืบสม และนพรัตน์ หมีพลัด. (2560). การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) ด้วยการบูรณาการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีมีเดียผ่าน Google Classroom. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*, 6(2), 118-126.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 5(1), 7-19.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.
- เบญจพร สุคนธร และสมพงษ์ จิตระดับ. (2563). แนวทางการใช้ห้องเรียนกลับด้านในการเรียนการสอนวิชาเคมี สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ. *วารสารวิจัย มข.(ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 8(1), 13-23.
- ปัญญา เลิศไกร และลัญจกร นิลกาญจน์. (2559). การเก็บข้อมูลวิจัยชุมชนภาคสนาม. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 8(2), 1-10.
- ปรีชา สามัคคี และปัญญา เลิศไกร. (2557). การสังเกตเพื่อการวิจัยและพัฒนา. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 6(1), 58-66.
- วัชรพงษ์ หวันสมาน และชลลดา เลหาวิริยานนท์. (2559). การเสริมสร้างการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนภาษาอังกฤษเฉพาะทางในห้องเรียนออนไลน์โดยใช้กระบวนการเสริมต่อศักยภาพการเรียนรู้. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่*, 8(1), 48-78.
- รัตนภรณ์ ทรงนภาวุฒิกุล. (2560). การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยการใช้คะแนนรูบริก: Scoring rubrics. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*, 12(1), 1-14.
- อิสรา ไต๊ะยีโกบ, ปรีชา สามัคคี และกฤตพร แซ่แง สายจันทร์. (2560). รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านสำหรับการปฏิบัติการวิธีการทางภูมิศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์*, 9(1), 109-116.
- Bergmann, J., & Sams, A. (2012). *Flip your classroom reach every student in every class every day*. International Society for Technology in Education.

- Caixia, W., & Guangran L, (2013). 翻转课堂优化中职课堂教学探析 [Analysis of flipped classroom to optimize secondary vocational classroom teaching]. 职教论坛 [Vocational & Technical Education Forum], 19(6), 41-44.
- Yang, J., Yin, C. X., & Wang, W. (2018). Flipping the classroom in teaching Chinese as a foreign language. *Language Learning & Technology*, 22(1), 16-26.
- Zeng, Z. (2012). 反转教学的特征、实践及问题 [Features of flipped teaching]. *China Educational Technology*, 32(7), 114-117.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University